

UN ALTRE ANY FARTES DE RESPIRAR MERDA

Fa un any vàrem publicar l'article «FARTES DE RESPIRAR MERDA», on exposàvem dades recollides sobre els diferents tipus de contaminants que afecten la nostra comarca i proposàvem actuacions per millorar els índexs de contaminació que suportem al llarg de l'any.

El que no podem canviar es la nostra orografia. Osona pràcticament està envoltada de muntanyes que dificulten les corrents d'aire. La inversió tèrmica fa que, durant molts dies a l'any, els contaminants ens quedin concentrats a sobre nostre.

Per tant, si volem millorar la qualitat de l'aire que respirem, hem de reduir l'emissió de contaminants.

En aquest article analitzem les dades recollides a l'estació automàtica de Manlleu, situada en un entorn urbà, corresponents als mesos mes freds, entre novembre de 2024 i febrer de 2025.

Les dades estan recollides en lectures horàries. Presentem les que corresponen a les partícules en suspensió PM10 i PM2,5. En total, analitzarem les lectures corresponents a un total de 120 dies.

Partícules en suspensió PM10

Segons les mitjanes diàries (classificació de l'ICQA, Institut Català de la Qualitat de l'Aire), durant 25 dies teníem una qualitat de l'aire com a «Bona» (de 0 a 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), 64 dies «Raonablement Bona» (de 21 a 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), 16 dies «Regular» (de 41 a 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) i 15 «Desfavorable» (de 51 a 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) (Gràfic 1).

Veiem que en 31 dies la mitjana se situa entre «Regular» i «Desfavorable», però durant 93 dies, en una lectura horària o més, superem el lílindar que l'ICQA marca com «Raonablement Bona».

D'aquestes lectures, 30 superen els 100 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, «Molt Desfavorable» (de 101 a 150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), i 4 lectures els 150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, «Extremadament Desfavorable» (mes de 150 $\mu\text{g}/\text{m}^3$), amb una lectura màxima de 172 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. El 15 de gener concentra les lectures més altes a partir de les 6 de la tarda.

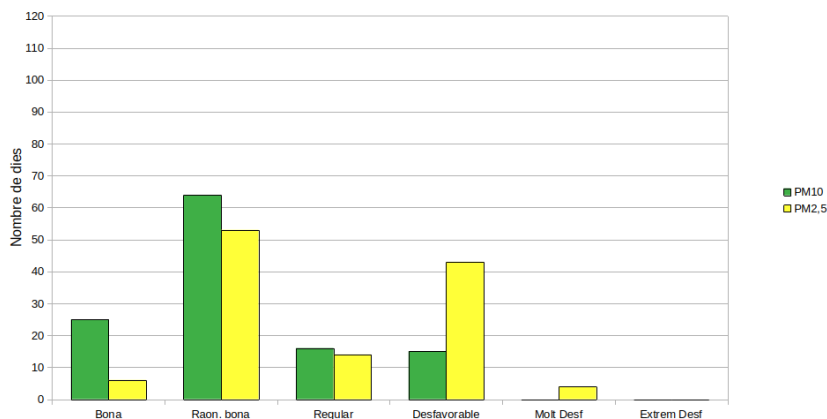
Partícules en suspensió PM2,5

Seguint la mateixa classificació de l'ICQA, només 6 dies del període poden ser classificats com a «Bons» (de 0 a 10 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) i 53 com «Raonablement bons» (de 11 a 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). La resta, 61 dies, superen la mitjana diària de 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, valor a partir del que l'ICQA classifica la qualitat de l'aire com a «Regular» (de 21 a 25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$). (Gràfic 1)

En aquest cas, 115 dies respirem durant una hora o més, aire de qualitat «Regular», «Desfavorable» (de 26 a 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) o «Molt Desfavorable» (de 51 a 75 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Hi ha 236 lectures horàries que superen 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, «Molt Desfavorable» i d'aquestes 48 «Extremadament Desfavorable» (mes 75 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Igual que en les partícules PM₁₀, les lectures més altes corresponen al dia 15 de gener, també a partir de les 6 de la tarda.

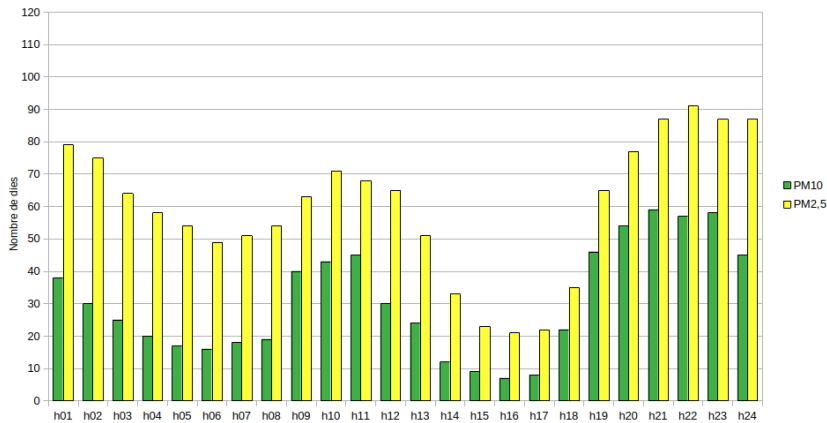
Gràfic 1 – Mitjanes diàries

L'Organització Mundial de la Salut, l'any 2021, va indicar com a valors de seguretat per PM₁₀ 15 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, i per PM_{2,5} 5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Tenint en compte aquests valors, 115 dies, dels 120 analitzats, superen els valors de seguretat de Pm₁₀ i 119 dies superen els valors de PM_{2,5}. Sens cap mena de dubte aquests resultats son realment preocupants i demanen prendre decisions urgentment.

Distribució de les lectures horàries

La distribució de les lectures dels dos tipus de partícules segueixen la mateixa pauta (Gràfic 2). Els valors més alts corresponen a les lectures de les 9 i 10 del vespre, començant a créixer a partir de les 6 de la tarda i disminuint a partir de les 11 de la nit, per tornar a créixer sobre les 8 del matí. Els nivells mes baixos estan entre les 10 de mati i les 6 de la tarda.

Veiem que aquestes variacions corresponen a les hores en què solem estar a casa, i indiquen que l'origen més important de les micropartícules prové de les calefaccions.

Gràfic 2 – Lectures horàries superiors a 40 µg/m³ de PM₁₀ i a 20 µg/m³ de PM_{2,5}

Aquestes dades confirmen el que ja sabíem, que hem denunciat moltes vegades i que tornem a posar sobre la taula. Osona som unes de les zones, si no la que més, que patim una major contaminació de l'aire pràcticament durant tot l'any: ozó, micropartícules, diòxid de carboni, ... Tenim identificats els orígens d'aquests contaminants, i les mesures que caldria prendre per disminuir, i a ser possible, eliminar les fonts de contaminació.

Des de la CUP **insistim que és urgent prendre mesures que reverteixin aquesta situació i exigim que les diferents administracions que intervenen al territori** (ajuntaments, Consell Comarcal, Diputació de Barcelona, Generalitat, etc.) **prenguin decisions realistes en col·laboració amb les entitats del territori.**

Tenim pendent la presentació del Pla de Millora de la Qualitat de l'Aire d'Osona, que fa mes d'un any que s'està redactant, i del qual encara no coneixem ni el contingut ni les mesures que planteja. És urgent fer un estudi epidemiològic sobre la major incidència de malalties respiratòries i cardiovasculars, sobretot en infants. Cal implementar un transport públic de qualitat, que faci disminuir la quantitat de vehicles circulant. Cal replantejar la calefacció domèstica per fer-la més neta, sense que la càrrega econòmica recaigui sobre les famílies.

Acabem com vàrem fer l'any passat:

«Volem respirar un aire net tots els dies de l'any»

Lleonard Sanchez Leiva

Regidor de l'Ajuntament de Manlleu i Conseller Comarcal d'Osona de la CUP

Manlleu, març 2025